

L'ESBARJO

I ÈPOCA

NÚM. 51

desembre 2016

CALDES DE MONTBUI

EXPRESSIÓ ARTÍSTICA

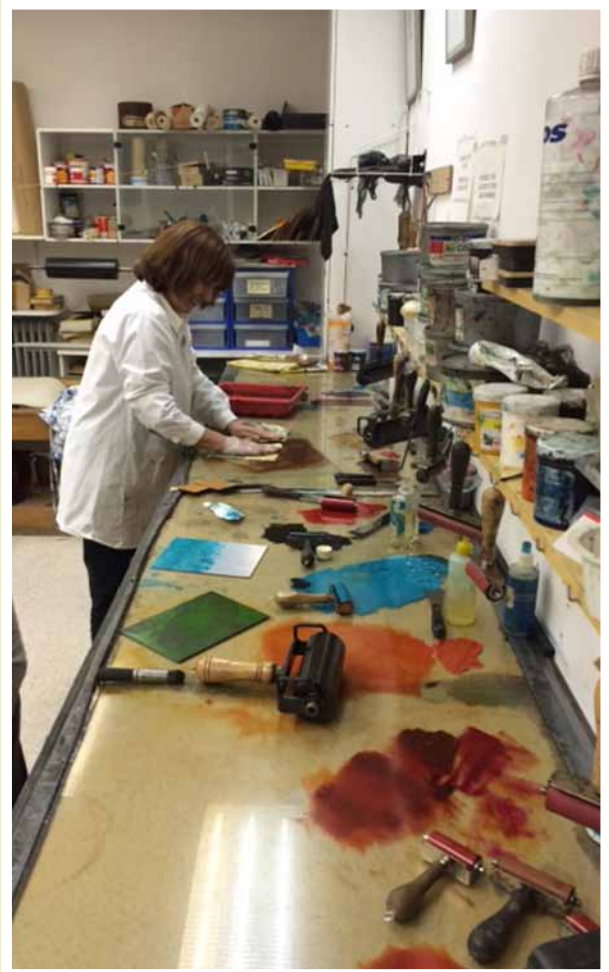
Ens referim a l'art per parlar del procés creatiu o el producte d'una activitat humana que apel·la els sentits. És un mitjà per a l'expressió d'emocions i idees, un canal per explorar el món i interpretar-lo.

Hi ha una gran varietat de disciplines artístiques. Tradicionalment ens referim a les belles arts per anomenar aquelles arts que tenen per objecte l'expressió de la bellesa mitjançant el color, la forma, el so, el llenguatge i/o el moviment com serien la pintura, l'escultura, l'arquitectura, la

música, la poesia o la dansa. Però avui en dia l'art abasta una àmplia gamma d'activitats creatives i d'expressió d'altres camps com la fotografia, la literatura o el cinema.

L'art permet a l'artista expressar-se i comunicar-se. Però en compartir l'obra, permet que altres persones puguin deixar-se captivar per la bellesa i se sentin interpel·lades pel que transmet a cadascú.

Gaudir creant i gaudir compartint-lo.

COMPARTIR UNA AFICIÓ ARTÍSTICA

En moltes ocasions hi ha una passió que ens acompanya des de la infància i, sovint, en descobrim de noves en el camí de la vida.

Us presentem el testimoni de persones que han tingut una afició que els ha acompanyat al llarg de la vida. En fer-se grans han anat mantenint la il·lusió per aquella vessant artística. I, a més a més, han compartit amb els altres allò que els motiva: transmetent els seus coneixements, posant a disposició dels altres les seves habilitats, fent gaudir a la resta.

RAMON PIERES

En Ramon va heretar la passió per la música de la seva mare. Ella n'era una aficionada, anava a veure òperes i sarsueles i cantava cançons a casa. I quan els seus pares anaven a ballar a El Círcol, ell s'escapava per veure com el senyor Joanet (en Joan Valls Mogas) tocava el piano. Aquest li va preguntar si en volia aprendre i en Ramon no s'hi va poder negar. Tenia 7 anys i anava a casa del Joan Valls a aprendre música: «el poc que sé ho vaig aprendre d'ell, va ser el meu mestre». Va estudiar solfeig i es lamenta només haver cursat tres cursos de piano, però no podia desplaçar-se a Barcelona per continuar els seus estudis pel temps que havia d'invertir i la despesa econòmica. Tot i deixar les classes, en Ramon va seguir tocant el piano a casa, un de tercera mà comprat a uns estiejants de Sant Feliu per 500 pessetes, i va seguir escoltant música a la ràdio, col·leccionant discs i memoritzant cançons.

Quan era jove, l'organista de la parròquia (Joan Aragay) es va morir i el rector de la Parròquia (Mn. Josep Tintó) li va demanar si volia tocar l'orgue. En Ramon va acceptar com a solució provisional i ja fa més de 60 anys que és organista de la parròquia «per sortir del pas». Ha fet sonar l'orgue en nombroses celebracions litúrgiques voluntàriament, és la seva aportació a la comunitat com a creient practicant, i fins i tot va ser l'encarregat d'estrenar l'orgue del Remei. La parròquia l'ha homenatjat enguany per la seva dedicació però ell hi treu importància: «hi ha molta gent que col·labora, jo toco l'orgue perquè és el que m'agrada i sé fer»

Fa molts anys que és col·laborador de la Fundació Santa Susanna aportant la seva música en actuacions pels avis al Taller de cançons i posant la melodia a la celebració de la diada de Santa Susanna, «jo gaudeixo i els avis també». També ha col·laborat amb l'Esplai «la Caixa».

A en Ramon li sap greu no haver pogut estudiar més temps, però té la sort d'haver pogut tocar tota una vida i de fer gaudir als altres compartint la seva afició. A més, ha encomanat la passió per la música als seus fills i, aquests, als seus néts. L'afició va passant de generació en generació, una gran herència.

FRANCESC SERRA

En Francesc havia fet teatre al Casal Catequístic de la Parròquia com molts altres joves de la vila. Uns anys més tard, amb una colla, van decidir reunir-se i fer teatre de nou: havia nascut el Grup Rebrot. Ell va ser l'escollit per fer de director i va dirigir el grup durant cinc anys malgrat els problemes que comportava no disposar de local per assajar i haver de llogar sempre els decorats. El 1985 el Casino de Caldes els va oferir un espai per assajar i així va ser com es va fundar el Grup Escènic Casino, grup que dirigeix des dels inicis.

Com a director, en Francesc és l'encarregat d'assegurar la qualitat i realització de les representacions. Guia els actors per tal que els seus gestos, moviments i to de veu transmetin el màxim d'emocions als espectadors, i supervisa els decorats, el vestuari i la il·luminació per aconseguir crear un ambient que capti l'atenció del públic.

Durant els més de trenta anys d'història de l'entitat, han fet fins a 77 estrenes d'obres ben variades: des de clàssiques del Josep Maria de Segarra fins a peces avantguardistes de Friederich Dürrenmatt.

Realitzen un mínim de dues estrenes a l'any a Caldes, per primavera i per Festa Major, a més a més de la tradicional representació dels pastorets. A part, realitzen representacions a les poblacions que els conviden. No participen a concursos teatrals perquè és una de les directrius que van decidir des del Consell de teatre del Casino: el més important és el grup i no els papers d'alguns actors.

Confessa: «no sóc un home de teatre, em van agafar! I jo després m'hi vaig comprometre», però reconeix que el teatre el fa ser més feliç. El teatre li ha donat l'oportunitat de conèixer en un mateix ambient amb persones de totes les edats (de petits a grans) i amb persones de tots els caràcters, i ho ha viscut com un enriquiment personal. Ha sigut una bona ocasió per fer amistat amb els companys.

Amb el pas dels anys ha anat canviant a l'hora de dirigir. Reconeix que ara és menys exigent i ho valora positivament. L'edat li ha donat la perspectiva per posar-se a la pell de l'altre i comprendre'l millor. I actualment vol anar passant la direcció a gent jove per assegurar la continuació del grup.

JOSEP CHECA

En Josep va tenir el primer contacte amb la poesia a l'escola on va descobrir una forma d'expressar-se que ell estava buscant: "la poesia i jo ens vam trobar o, potser, jo ja la duia a dins".

Va començar a escriure volent imitar els grans autors que l'havien captivat fins que va entendre que per ser poeta havia de tenir una "veu pròpia". Malgrat considera que la poesia ha de ser escrita en la llengua materna, es va veure obligat a publicar els seus primers poemes al Setmanari Montbui en castellà per les circumstàncies històriques. Tenia dotze anys i una trajectòria a recórrer.

Els poemes l'han acompanyat al llarg de la vida i, després d'un parèntesi sense escriure, va reprendre l'activitat amb més força i començà a editar la seva obra. Ha publicat una dotzena de llibres i creu que la última publicació sempre és millor que l'anterior perquè, tot i que el tema central sempre és la vida a través de la seva experiència, ha anat canviant el seu estil i trobant noves maneres d'expressar les coses.

La poesia li permet veure la vida amb perspectiva i alhora, combinant el conscient i l'inconscient, suggerir sentiments. Considera que "la poesia requereix haver viscut" i és imprescindible que sigui compromesa i sincera per tal d'arribar al lector. Destaca que les seves intencions no sempre coincideixen amb la interpretació del qui ho llegeix, però aquest és un dels objectius: despertar emocions tot donant forma a les paraules.

Malgrat és conscient que la poesia té un públic minoritari perquè requereix l'esforç del lector, considera que els recitals només són un tast que han de convidar, no només a la lectura, sinó a la relectura dels poemes.

I en Josep, ramader de professió per qui "la poesia és una necessitat", vol seguir defensant la riquesa de l'idioma que ens mostra com som i com pensem, vol continuar prioritant el contingut a la forma i la mètrica, tot convidant-nos a reinterpretar les seves creacions

MARIA ANDILLA

Diuen que les millors coses són les que et trobes pel camí sense buscar-les i un bon dia la Maria va trobar la pintura: observant una pintora en ple treball va sentir l'impuls de començar a pintar. Amb 40 anys, la vida li va fer un gir: "va ser un valor afegit, descobrir un nou món, un despertar".

Va començar a dedicar les seves hores lliures a experimentar i a formar-se en noves tècniques de pintura i gravat al Taller d'Art Manolo Hugué. Està agraïda "a les persones que et trobes pel camí de l'aprenentatge, és més fàcil fer-ho de les seves experiències, fins que t'adones que el treball del dia a dia és un bon mestre i ets més tu".

Amb el pas del temps la seva obra ha evolucionat: ha passat de voler veure el què pintava a treure protagonisme a la temàtica per donar-lo als colors com a generadors d'emocions.

Ha fet exposicions individuals, amb la pintora Teresa Mª Vallet amb el nom "Dues dones dos mons" i amb el col·lectiu calderí Artsgrup.

La Maria ha trobat en l'art un mitjà per expressar-se i, tot i que la reconeixen per les flors i els mars, confessa que li agrada experimentar i no només en la pintura, "també m'agrada treballar amb ferro, troncs, amb peces que cauen a les meves mans que per si mateixes ja no tenen cap interès, donant-los nova vida." I creu que és gratificant poder-ne gaudir.

JOSEP BALAGUER

En Josep va néixer a Vilafranca del Penedès i quan va arribar a Caldes, amb 12 anys, ja ballava. Els seus pares no eren balladors ni escoltaven música a casa, però quan anava de ben petit al Casal dels seu poble la música el va captivar i va aprendre a ballar observant com ho feien els grans.

"Ballar és la meva il·lusió més gran" i és que li agraden tots els balls de saló: xotis, pasdoble, foxtrot, tango, vals, merengue... I també les sardanes! Quan de jove va veure com les ballaven al Remei es va dir "n'haig d'aprendre" i així ho va fer seguint els consells del Carnet de Sardanista que el seu germà gran o un amic li portaven de Barcelona.

De jove havia ballat el Ball de Gitanes a Caldes. I ballant a la pista del Remei va conèixer la que seria la seva dona, la Consol Clerch. A casa seva i al taller fent botes sempre han escoltat música i en totes les seves celebracions no hi pot faltar el ball. Junts han voltat amb una caravana pels aplecs de Catalunya i fins i tot d'Europa. De solter, també havia voltat amb un amic en bicicleta, així que coneixia bé les tradicions del territori.

I ha ensenyat a ballar compartint la seva passió a nombroses persones de totes les edats "amb molt de gust" al llarg de la seva vida. Ha ensenyat a ballar sardanes als alumnes al pati de les Vedrunes juntament amb en Jordi Fabra, a la població calderina com a membre de l'Agrupació Sardanista i als socis de l'Esplai de la Gent Gran. I ha ensenyat balls de saló a molt jovent al Casino, als abanderats de Sant Antoni i alguns dels familiars, als turistes del balneari i als avis de la Residència Santa Susanna amb la seva dona i la Maria Gay. Mai no ha volgut cobrar res per ensenyar a ballar, veient la satisfacció dels que n'aprenien i compartint la seva passió ja se sentia ben pagat. I per descomptat ha ensenyat a ballar a les seves filles i als néts i, per convèncer a un d'ells, hi havia de jugar una estona a futbol a canvi.

Ara en Josep ja no pot ballar perquè les cames no el poden acompanyar, però li agrada comptar les tirades mentre veu ballar sardanes. I segueix escoltant música dels seus discs, amb la mateixa il·lusió que quan ho feia al so de la gramola o del radiocasset al llarg de la seva vida.

ARTISTA DE PROFESSIÓ

Hi ha persones que han fet de la seva afició, la seva professió. Amb esforç i dedicació, han aconseguit viure d'allò que els apassiona.

Us presentem el cas de calderins que han esdevingut referents en les seves respectives disciplines obtenint el reconeixement del públic.

JOAN CUSCÓ

La família del Joan es dedicava a la pagesia i poc s'esperava que el seu fill únic acabaria dedicant-se a la música, «el vici» que ha tingut des de ben petit. A l'escolania del Collell, on estudiava, van detectar el seu talent i li van potenciar malgrat la negativa inicial dels pares que van acabar acceptant la vocació del seu fill.

Recorda que un dia, quan era jove, li va dir al músic calderí Albert Masat: «m'agradaria arribar a la seva edat i tenir la mateixa il·lusió que vostè». I està satisfet d'haver-hi arribat i haver-se dedicat a la música professionalment, això sí, amb molt d'esforç i amb moltes renúncies.

«No sé quan estic treballant o quan ho faig per afició», però hi dedica tantes hores que això implica que li vagi bé a la feina. Per poder passar més temps a la seva família, ha prioritzat la feina de proximitat evitant marxar de gira lluny de casa.

La música que ell escolta és la que el satisfà i accepta que a vegades ha de tocar música més comercial que li demanen, però intenta aportar sempre els seus coneixements i el seu talent «traslladant l'estat d'ànim a l'instrument», perquè no oblida que quan toca està transmetent i el públic ho nota: «em sento estimat i aconsegueixo que s'ho passin bé».

Per en Joan «la música és com un confessorari perquè ajuda a treure els dimonis» i recomana que tothom trobi el seu confessorari particular.

No s'imagina un dia sense música: «el que sento per la música, ho desitjo a tothom». I és que està convençut que si un està ple i satisfet, està de més bon humor i, per tant, el món aniria molt millor.

Aconsella a tothom que estimi la música i els seus fills així ho han fet. Fins i tot alguns s'hi dediquen professionalment, però el que el fa sentir orgullós és haver-los transmès la seva passió i poder gaudir plegats en concerts i espectacles.

Reconeix que ser músic professional no està reconegut i no es valora, però malgrat tot, aquest és el seu projecte de vida i assegura que «em moriré sent músic».

DOLORS MOLINA

La Dolors Molina es defineix com «una persona amb esperit lliure i de naturalesa rebel» i, tot i ser orfe de mare, sempre s'ha sentit molt estimada i ben cuidada pel seu entorn. De ben jove va tenir clar que no servia per a treballar en una fàbrica o en un despatx sinó que necessitava dedicar-se a una feina que li respectés la seva llibertat i li permetés expressar-se.

Va comunicar al seu pare que volia estudiar a l'Escola Massana i, tot i que en un principi volia dedicar-se a la pintura, el seu caràcter introvertit la va portar a escollir la ceràmica, potser una disciplina amb més sortides. Tot i que ha fet incursions en altres expressions.

El pare va acceptar el seu desig i així va poder iniciar la seva trajectòria artística. Gràcies al seu talent i a les persones que van creure en ella, va començar a vendre les seves obres i fer de l'art la seva professió.

La Dolors explica que tothom té necessitat de fer alguna cosa a la vida i ella va escollir l'art. L'art li ha «permès expressar la inspiració que surt de l'ànima» i ha aconseguit que les altres persones connectin amb les seves creacions, però accepta que no tot el que ha fet l'ha convençut.

Si analitza la seva trajectòria, la Dolors confessa que mai se'n sap prou i reconeix que les seves creacions l'han fet feliç, i accepta que alguns encàrrecs l'han fet patir perquè a vegades implica crear sense la llibertat que la caracteritza.

Però les seves veritables passions són la cultura, la naturalesa (amb tot el seu contingut), les seves obres i el Taller d'Art Manolo Hugué. Quan amb un grup d'artistes van demanar a l'Ajuntament un local per reunir-se, els hi ho van acceptar amb una condició: que hi haguessin infants. Així es va crear el Taller d'Art que es manté actiu i és un referent de la comarca. I allà és on la Dolors s'ha sentit més feliç perquè tenia la responsabilitat de fer-ho bé pels altres, i ella es va dedicar amb entusiasme a transmetre la passió per l'art als seus alumnes, alguns dels quals s'han pogut dedicar a les diferents branques artístiques que si hi imparteixen.

Tot i el pas dels anys la Dolors encara manté viva la il·lusió i continua reflexionant amb obres que evoquin la bellesa i la fragilitat de la vida.

RAMON VILANOVA

A en Ramon, de ben petit, li agradava dibuixar al seu bloc de paper. Per això no era d'estranyar que de jove, mentre treballava a un despatx d'arquitectura, aprofités els dies de festa per desplaçar-se a les poblacions que estaven de festa major i participar als concursos de pintura ràpida.

I va arribar un moment a l'època de la transició que el despatx passava per un moment difícil i guanyava més diners amb els premis dels concursos, així que va aprofitar per fer un canvi i dedicar-se a la seva il·lusió: pintar.

Al principi va ser difícil però, amb constància i esforç, va aconseguir exposar en galeries i sales privades i va anar guanyant l'admiració i el reconeixement del públic, fins a poder-se dedicar professionalment a la pintura.

«L'art no es pot imposar», sinó que ha de ser lliure per poder ser atractiu i poder transmetre alguna cosa a les persones que el contemplen.

La natura és el seu estudi predilecte i la seva principal font d'inspiració. Pintar a l'aire lliure li permet captar les olors, els sorolls i l'aire del paisatge amb les pinzellades de colors freds i calents. I no ha perdut mai la motivació perquè «a la natura hi ha una renovació constant i per tant sempre hi ha coses noves per pintar».

Tot i que reconeix que en el circuit comercial es busca la bellesa i per tant es prefereixen els temes agradables, en Ramon no ha deixat de pintar paisatges d'hivern, més intimistes, perquè a ell li omplen, sent fidel així al seu esperit i a la seva inspiració.

Les seva creació ha tingut una evolució natural al llarg dels anys, de les primeres pintures més insinuades cap a uns colors més marcats els últims temps. Satisfet de les seves creacions, admet que té quadres pintats fa més de quinze anys que no canviaria per un pintat ahir.

Després de trenta anys de professió artística, reconeix estar convençut del que fa i vol seguir creant per poder continuar transmetent quelcom a les persones que contemplen les seves obres.

Mª CARME POCH

La Mª Carme va créixer envoltada de fotografies: el seu pare, en Josep Poch, va immortalitzar nombrosos esdeveniments i escenes de la vida quotidiana calderina, tot un arxiu de memòria històrica. D'ell en va heretar la passió per la fotografia i va decidir continuar el negoci familiar.

Es va formar realitzant cursos específics de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya i de l'Escola Industrial de Barcelona, i s'ha adaptat als canvis de la fotografia analògica a la digital. Li agrada veure les fotografies dels companys de professió per descobrir altres mirades i seguir aprenent.

La Mª Carme ha trobat en la fotografia un mitjà per mostrar la bellesa de les coses i de les persones. Escull la millor llum i l'emmarcament adequat per transmetre, amb sensibilitat, la seva visió particular de la realitat.

Tot i que sempre gaudeix fotografiant, prefereix fer estudis. Li agrada dedicar temps per crear la confiança que permeti a la persona relaxar-se, aconseguint així instantànies realistes i naturals on la persona s'agradi.

Ha realitzat reportatges d'actes i celebracions, procurant mostrar la seqüència passant desapercebuda: «el pare em va ensenyar a ser testimoni respectant l'escena». També ha fotografiat paisatges buscant captar el petit fragment que comunicui els sentiments que ella ha copsat de tot l'entorn que la rodeja.

Ha participat en exposicions del col·lectiu calderí Artsgrup i aquest desembre ha realitzat la seva primera exposició individual dedicada a la tardor amb l'objectiu que altres «puguin gaudir tant com jo vaig gaudir captivada pel paisatge».

EL GRUP D'ANIMACIÓ: UNA EXPERIÈNCIA CREATIVA GRUPAL

El grup d'animació de festes de la Fundació Santa Susanna ens dóna l'oportunitat de posar humor a la vida, de viure per riure.

Amb el lema RIURE PER VIURE el grup inicia l'any 2011 un seguit de trobades per preparar i col·laborar en les festes tradicionals de la residència, ja sigui fent de castanyeres, interpretant els pastorets, animant el cap d'any, buscant gags divertits per la setmana del bon humor, representant la llegenda de sant Jordi, celebrant la revetlla de sant Joan o animant la festa major aconseguint una mirada d'alegria.

Ens trobem els dilluns a la tarda per parlar o assajar, a vegades comencem amb una pluja d'idees o fent dinàmiques per promoure la creativitat.

La vida es pot mirar des d'una altra perspectiva, des d'una mirada atrevida i còmica, pensant i buscant el sentit divertit de les coses, fent servir la imaginació. Quan et permetes deixar-te anar i poses en marxa el sentit de l'humor, el primer en rebre benestar és un mateix.

Per enriquir tot això fem una trobada a l'any on ens apropem al món del circ i el clown. Fem formació,

experimentem la convivència i anem a veure algun espectacle.

L'èxit de l'experiència creativa ha estat el fantàstic grup de persones que en formem part: voluntaris/es, jubilades, amics i treballadors/es de la Fundació disposats a col·laborar i passar-ho bé, obrint sempre el grup a tothom qui creu en la necessitat de riure per viure.

Moltes gràcies amics per compartir moments tan bons!

Gemma Castellón

*Responsable del Programa d'Activitats
Socioculturals de la Fundació Santa Susanna*

LA CREATIVITAT NO TÉ EDAT

El Taller d'Art Manolo Hugué és una escola municipal d'expressió plàstica que inicia la seva activitat l'any 1981. Al llarg d'aquests anys, el taller ha col·laborat amb altres entitats culturals i ha esdevingut un important referent comarcal.

Els professionals de l'escola oferim cada any una programació diferent amb la voluntat d'acompanyar a totes les persones que vulguin aprendre i gaudir a través de l'art. Tothom hi és benvingut independentment de la seva edat, experiència prèvia o formació artística.

Actualment s'imparteixen classes de diferents disciplines. Tot i que la pintura, l'escultura, el gravat i la fotografia en són les matèries bàsiques, s'organitzen tallers trimestrals i cursos monogràfics per ensenyar altres tècniques.

Atenent les necessitats dels alumnes, es posa èmfasi en potenciar l'espontaneïtat dels infants i, en canvi, es prioritza ensenyar amb rigor el perfeccionament de la tècnica als adults.

La finalitat és provocar la creativitat que tothom té i fer del Taller d'Art un espai d'aprenentatge i de creixement personal.

Cristina Arañó

Directora del Taller d'Art Manolo Hugué

LA FUNDACIÓ, UN ESPAI OBERT A EXPOSICIONS

La Fundació Santa Susanna és una entitat sense ànim de lucre arrelada a la vila de Caldes de Montbui. Una de les característiques de la institució és la seva obertura a la comunitat, convidant a les persones i a les entitats a participar al centre contribuint així al benestar i integració dels residents.

La sala del piano, l'espai situat just a l'entrada i a peu de carrer, té unes grans vidrieres que permeten la comunicació visual entre l'interior i l'exterior, facilitant als residents gaudir del dia a dia del carrer i mostrant als vianants la vida diària de la gent gran. La llum, la bona visibilitat i la seva ubicació, converteixen la sala en un espai idoni per a la realització d'exposicions.

A part de les exposicions de reculls i mostres d'activitats pròpies de la institució, la sala del piano vol acollir exposicions d'artistes calderins que desitgin compartir les seves obres en aquest espai.

Per poder-hi exposar cal posar-se en contacte amb la Sra. Gemma Castellón, responsable del Programa d'Activitats socioculturals (gcastellon@fundaciostasusanna.cat / 93 865 49 94).

CONCEPTES CLAUS

Creativitat

Capacitat de crear amb l'intel·lecte o la fantasia.

Art

Procés creatiu o el producte d'una activitat humana que apel·la els sentits i expressa emocions i idees.

Artista

Persona que practica un art, especialment una de les belles arts, o persona que realitza una activitat amb una gran habilitat o perfecció.

L'ESBARJO

EDITA: **SANTASUSANNA**

LOCAL SOCIAL:

Fundació Santa Susanna
Font i Boet, 16
Telèfon 93 865 49 94

COL-LABORA:

Ajuntament de
Caldes de Montbui

Ajuntament de
Caldes de Montbui
Telèfon 93 865 56 56